DroppaGyörgy

Belső migrációban

A láb erősebb, mint a kéz

– Az ember lába erősebb, mint a keze. Begurul egy kamion, azokkal a ménkű nehéz, 300 kilós, műanyagba csomagolt körbálákkal, a sofőr kicsit megdönti a platóját, és a 38 bála legurul az út mellé. Hol szalma, hol széna. Mi mindig a legolcsóbb bálákat vesszük, ezért gyakran nedvesek, és még nehezebbek. A bálatárolóig nem tud elmenni a kamion, mert a sofőr nem vállalja a rizikót. Ha csak egy kereke beragad, kipörög, megvan a baj. Aztán a főnök megrendel egy célgépet, amely kazalba rakja a bálákat. Ez a gép ritkán érkezik együtt a kamionnal. A lovardában meg rendnek kell lenni. Jön a főnök vagy a lótulajdonos, és mindenért szól, ezért a bálákat nem hagyhatom az út mentén. Ha szétszedem őket, tönkre mennek az esőtől. A traktorral nem tudom elhúzni, mert szétszakad, hát megpróbálom beszúrni a traktor kétágú tüskéjét, de ez nem mindig sikerül. Ilyenkor marad az izomerő. Az ember nekifeszül, és taszigálja. Hamar rájön, hogy az ilyen munkához legalább ketten kellenének, de mit csináljon, ha egyedül van.

A mi lovardánkban 13 ló van. Tíz tulajdonos fizet, három ló meg a főnöké, aki azt mondja, tíz ló még egy embert is alig tud eltartani, ne reméljek fizetésemelést. Úgyhogy neki kell feszülni a bálaknak. A legjobb háttal, apró lépésekkel tolni. A kezemmel és a fejemmel megtartom, nehogy visszaguruljon. Lejtő alig, de a legkisebb buckát is nagyon megérzem. A múltkor a másodiknál begörcsölt a lábam. Ezért abbahagytam a melót, de így is megszóltak. Az a baj, hogy az ember nem tudja rendesen kipihenni magát. Elvileg van munkaidő, de ha azt betartanám, még rosszabb lenne. Itt nem lehet reggel az ágyat nyomni, mert ha legkésőbb fél ötig nem vezetem ki a lovakat egyenként, teleszarják az istállót, és sokkal többet kell takarítanom utánuk. Így megy ez mindennap. Kivéve szombaton, mert az a szabadnapom. Aznapra egy fiatal lányt szerződtet a főnök. A lovakat szereti az a lány, legszívesebben mindig lovagolna. Dolgozik az istállóban is, de nekem vasárnapra sokkal több takarítani valóm marad. Nem is tudom, azt hiszem, úgy állapodott meg a főnökkel, hogy a munkabérét lelovagolja.

– Ezek szerint neked nem volt meg a heti két pihenőnapod?

– Nincs. A százezer forintos bérből nem lehet az egyről a kettőre jutni. A bérem kilencvenről indult, százig emelkedett. Ezért szombatra munkát vállalok. Fűnyírást, avarsöprést, kertgondozást, effélét. Az nem olyan kemény, de meg kell csinálni. A munkát még csak bírnám, de az alvás hiányzik. Éjszaka egyedül vagyok a telepen, így ha jön valaki, vagy nagyon ugatnak a kutyák, én kelek fel, úgy hogy gyakorlatilag éjjeliőr is vagyok. Amolyan pizsamás éjjeliőr. Olyan alkut kötöttem a főnökkel, hogy „illik állandóan figyelnem", mert a szállásért külön nem kell fizetnem. Mármint ha azt a kicsi szobát szállásnak lehetett neveznem.

Szeretem a meleg ételt, szakács szerettem volna lenni, de nem vettek fel szakácstanulónak. A lovardában főzésre sem igen volt idő, mert mindig akadt tennivaló. A főzéshez pedig időre van szükség, a fazekat nem ajánlatos őrizetlenül hagyni, és vásárolni is kell. Szombaton szoktam elintézni, de ha valami elfogyott, húzták a szájukat, ha elkéredzkedtem. Baj volt az is, hogy ott a tanyán nem voltak nők, illetve akik voltak, nem lovászt keresnek. Így aztán legfeljebb vásárláskor találkoztam magamfajta emberekkel. Aki napi 14 órát dolgozik, és esetleg éjszaka is felkeltik, nagyon el tud fáradni. Az elődöm is ezért ment el. Hivatalosan ő is ott lakott, de besötétedés után hazament; neki volt hova. Így aztán nem csoda, hogy éjszaka eltűnt néhány kerti szerszám vagy a konyhakert termése.

– Napi 14 óra munka után fizettek, annyira voltál bejelentve?

– Nyolc órára jelentettek be, azt hiszem, hivatalosan nem is lehet 14 órát dolgozni.

– A lovarda előtt hol dolgoztál?

– Egy kertészetben.

– Onnan miért jöttél el?

– Mert kiderült, hogy be sem jelentettek. Mindenki megöregszik egyszer. Nem szeretnék öreg koromra koldusbotra jutni. Ráadásul a kertészetből ősszel elküldtek munkanélkülire. Nem volt meg a 160, munkával eltöltött napom, így aztán segélyt sem kaptam. Amit nyáron megkerestem és félretettem, télen elköltöttem. Nem akartam továbbra is állandóan helyben járni.

– A mostani helyed milyen?

– Itt órabérben dolgozom, egy óra 800 forint. Áprilistól szeptemberig a fűkaszát tolom. A város minden vizesárkát ismerem. Kemény munka ez a tűző napon. Normál esetben napi tíz óra a munkaidő, de vacsora után visszamegyek locsolni további két-, két és fél órára. Télen egy börzsönyi tanyára járunk dolgozni. Ott a főnöknek van öt-hatszáz birkája. Mindig ő mondja meg, mit csináljunk. Különösen

kemény a meló, ha a 30-40 kilós állatokat nyírásra kell előkészíteni. A nedves birkát erősen meg kell tartani. Van persze fakitermelés, hólapátolás és sok másfajta feladat is, de télen így is kevesebb a leszámolható munkaóra. Ősztől tavaszig gyakran esik az eső. Ilyenkor a főnök telefonál, hogy ne menjek, esőnap lesz. Az persze nem fizetős.

– Erdélyből miért jöttél el?

– Nehezen hagytam ott, mert nagyon szép vidéken laktam. Állásom is volt. Asztalos voltam egy asztalosműhelyben, Kovászna megyében, közel Sepsiszentgyörgyhöz. Jöttem, mert nagyon megsűrűsödött körülöttem a levegő. A téesz megszűnt, és a mamám elveszítette az állását. A nyugdíjkort még nem érte el, a munkában eltöltött évei száma sem volt elegendő, és a három gyerek ellenére sem mehetett nyugdíjba. Apám bányában dolgozott, először kőbányában, majd szénbányában. Azt mondta, azért iszik, mert a szénpor kaparja a torkát. Nagyapám szólt is neki, hogy mértékkel igyon, de rá se hallgatott. Többször ki is rúgták a bányából, de mindig visszavették. Mikor elérte a nyugdíjkorhatárt, kirúgták, de az italozással mindenki életét megkeserítette. Ezért inkább elmenekültem.

Olvastam egy hirdetést, hogy Tatabányán várnak embereket könnyű fizikai munkára. Három hónapig voltam ott, de nem sikerült a teszt. Telefonalkatrészeket szereltünk (volna) össze. Azt mondták, rövidlátó vagyok, az a munka nem nekem való. Bizonygattam, hogy nem vagyok rövidlátó, a legkisebb betűket is el tudom olvasni, de eltanácsoltak. Végül a sógorom, aki már korábban átjött Magyarországra, szerzett nekem munkát egy kertészetben, de erről már beszéltem.

– Hogyan sikerült itt Magyarországon élned?

– Nem volt könnyű, de míg anyám élt, még támogatni is tudtam a szüleimet. Az én segítségemmel tudtak bútort venni, küldtem pénzt tűzifára, meg hét tonna malátára is, takarmánynak a disznóknak. Ám otthon rosszabbodott a helyzet. Apámat megrúgta a hasán egy tehén, fölszakadt a hasfala. Kórházba került, de félrekezelték. A bajnak ezzel sem lett vége, mert Alzheimer-kóros lett, és az állapota gyorsan romlott. Anyám meg rákos lett, és rövid időn belül mindkettőjüket elveszítettük. Ez a helyzet az őrületbe kergetett, és az örökség sem segített rajtam. Két lakás jut hármunkra. A telekkönyvekben is nagyon nehéz tiszta helyzetet teremteni, mert a tulajdoni lapok még a nagyszülők nevén vannak. A nyilvántartás elmaradt. Az otthoniak úgy tekintenek rám, mint aki már megoldotta az életét Magyarországon. Ha lenne félretett pénzem, itt vennék ingatlant, de minden nagyon drága. Ennek ma nincs realitása…

Így albérletben élek. Gyakorlatilag nem járok sehová, nincs rá időm. Nyáron, a legforróbb napokon lementem néhányszor a Duna-partra. Napjaim a munkahely és az albérlet között telnek.

Megoldást a testvéreimmel közös egyezség hozhatna, de az igazság az, hogy ma egyikünk sem látja a következő lépést. Mindannyian olyan kényszerben élünk, hogy muszáj az előző generáció vállára állni. Ezek a húsbavágó problémák nem fognak önmaguktól megoldódni. Jó lenne olyan végeredményre jutni, amelybe nem fogunk lelkileg és anyagilag megroppanni.

A múltkor a pék szórakozott velem a többi vásárló előtt, hogy ideje lenne már a lábamra állni, és ha így maradok, ha nem emberelem meg magam, egyedül maradok. Aztán hova is mennék? Gyűjtöm a pénzt, spórolok, de könnyű kiszámolni, mikorra lesz saját házam. Most megszereztem a jogosítványt. Teherautóra. Így talán jobb pénzű állást is vállalhatok, de sok a bizonytalanság.

– Az országot láttad már valamennyire?

– Igen, voltam a Balatonon.

– Mennyi időre?

– A főnök hajóját szoktuk vízre tenni, meg onnan kivenni, de azért láttam a Balatont. Tetszett.

Az Akadémiai Kiadó által 1992-ben, kilencedik alkalommal, változatlan formában, az MTA Nyelvtudományi Intézete által, immár kétkötetes formában megjelentetett Magyar értelmező kéziszótár 956. oldalán a következő olvasható: **migráció** *fn Tud* Vándorlás, költözés. A lakosság belső ~ja. [nk:lat].
Nk.: nemzetközi. A kettőspont után annak a nyelvnek a neve áll, amelynek a legfőbb része volt a szó nemzetközi tételében (etimológiájában). Az értelmező kéziszótárban a migráns szó egyáltalán nem szerepel. Mai előfordulási gyakoriságának oka nyilvánvalóan politikai indíttatású. A belső migráció megnevezés használatára az elmúlt három évben a következő példákat találtam.

Belső migráció: lassan kiürül Kelet-Magyarország – Alfahír.
Nyugatra tart a belső migráció – Népszava.
A nemzetközi migráció és a belső vándorlás – Sulinet Tudásbázis.
Nemcsak a kivándorlás, de a belső migráció is jelentős – Piac & Profit.
Város és vidék, belső vándorlás – KSH Népességtudományi Kutatóintézet.
Így hajtotta a belső migráció a lakásárakat – HVG.

A fenti példák kiegészítéseként belső migrációnak tartom azt, mikor azok költöznek a mai Magyarország területére, akik magyarnak tartják magukat, és akiknek magyar az anyanyelvük. Több százezren vannak, ezért erkölcsi szempontból is vizsgálni kell, miként fogadja őket a többségi társadalom, illetve milyen együttműködést kínál

nekik. Ha az anyaország polgárai helyzeti előnyüket kihasználják, nem lehet csodálkozni, ha távoli országok kényszerű vándorait hazánkfiai nem a Nyugat-Európában vagy az amerikai kontinensen elterjedt módon fogadják. Kézenfekvő tehát, hogy a politika, rövid távú érdekei érvényesítésére, az idegenektől való félelem ősi félelmeire épít, és kihasználja a nálunk boldogulást keresőket.

A migráns szó jelentése a WikiSzótár szerint (2018): migráns (főnév). **Lakóhelyét megváltoztató személy; egy területről elvándorló, illetve más országba betelepülő ember.** ***Az Európai Unión belül nincs semmi akadálya a migránsok mozgásának. A gazdaságilag fejlettebb területeken a migráns más országokból betelepülő embert jelent.***